

ARTEMISIA GENTILESCHI (1593 – ASI 1651) ZUZANA A STARCI 1649 NEAPOL

O umělkyni

Artemisia Gentileschi byla jednou z nejvýznamnějších malířek 17. století. Působila jako vyhledávaná umělkyně ve Florencii, Římě i Benátkách, až nakonec zakotvila v Neapoli, kde zůstala, vyjma krátkého pobytu v Londýně, až do začátku padesátých let, kdy podlehla morové epidemii.

Čím se proslavila

Artemisia je považována za předchůdkyni dnešních feministek. Byla první ženou, která vytvářela obrazy s historickou a náboženskou tematikou v době, kdy to bylo považováno za čistě mužskou záležitost.

Největší úspěch

Ve Florencii pracovala Artemisia pro slavnou rodinu Medicejských. Namalovala řadu portrétů jejích členů a stala se dokonce první ženou, která kdy byla přijata do florentské Akademie krásných umění.

O díle

Podle starozákonního apokryfu po Zuzaně zatoužili dva starci, kteří se spolu smluvili, že ji svedou. Když jejich nestoudné návrhy odmítla, veřejně ji obvinili z cizoložství. Před smrtí Zuzanu zachránil prorok Daniel, který dokázal její nevinu prostřednictvím nesrovnalostí ve výpovědích obou mužů. Téma odráží vlastní zážitek Artemisie Gentileschi: umělec Agostino Tassi, jenž ji měl učit malbě, dívku znásilnil. Následoval dlouhý soudní proces, který očistil malíččinu pověst.

Co je na díle invenční?

Malířka se inspirovala stylem významného zakladatele barokní malby Michelangela Merisi da Caravaggia. Převzala od něj práci se světlem a stínem, avšak na rozdíl od jejího předchůdce jsou Artemisiiny obrazy mnohem barevnější.

Na co ještě se mám podívat?

Caravaggiova díla můžete zhlédnout například v Kunsthistorisches Museum ve Vídni, které má ve sbírkách plátno *David s hlavou Goliáše*. Na příkladu obrazů *Judita a Holofernes* lze porovnat, jak Gentileschi a Caravaggio přistupovali ke stejnému tématu.

Zajímavost

První verzi obrazu *Zuzana a starci* namalovala Artemisia už v sedmnácti letech. Za autora tohoto díla byl dlouho považován její otec. Podobně obraz z Moravské galerie byl původně přičítán boloňskému malíři Annibalemu Carraccimu. Až při restaurování díla v roce 1956 byly objeveny signatura a datace, z nichž vyšlo najevo, že autorkou díla je Artemisia Gentileschi.

Souvislost

V roce, kdy vznikl tento obraz, byl popraven anglický král Karel I. Stuart a z Anglie se stala republika vedená Oliverem Cromwellem.